

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**V науково-практична конференція
студентів та молодих вчених з міжнародною участю**

**«ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ
ДО ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ»**

**18 травня 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**V науково-практична конференція
студентів та молодих вчених з міжнародною участю**

**«ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ
ДО ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ»**

**18 травня 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY AND PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY**

**V scientific and practical conference
of students and young scientists with international participation**

**«FROM EXPERIMENTAL AND CLINICAL PATHOPHYSIOLOGY TO THE
ACHIEVEMENTS OF MODERN MEDICINE AND PHARMACY»**

**May 18, 2023
KHARKIV – Ukraine**

РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ І РЕЖИМ ДНЯ ЯК ПРОФІЛАКТИКА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ

Васильєва С. І., Мокрякова М. І.

Харківський національний медичний університет,

м. Харків, Україна

sivasylieva.2m21@knmu.edu.ua, mi.mokriakova@knmu.edu.ua

Вступ. Цукровий діабет є одним з найбільш актуальних проблем сучасного світу. Захворювання посідає одне з провідних місць серед хронічних недуг, що стосуються мільйонів людей у всьому світу. Це не тільки захворювання, але і складна медична та соціальна проблема, оскільки воно може призводити до різних ускладнень, які негативно впливають на якість життя пацієнта. Проте є багато способів профілактики цукрового діабету, які можуть допомогти зменшити ризик розвитку захворювання.

Мета. Визначити усвідомленість населення у питанні факторів розвитку цукрового діабету, та удосконалити навички здорового образу життя для зменшення ризику виникнення даного захворювання.

Матеріали та методи. Для написання дослідницької роботи було проведено добровільне анонімне опитування 75 осіб, серед яких студенти 1-4 курсів.

Результати. За результатами соціального опитування були отримані результати: що 96% людей не має діабету, а 4% його мають. При наявності хвороби 6,1% респондентів відповіли, що здійснюють самостійне вимірювання рівня цукру в крові, коли 93,9% цього не роблять. Також при наявності захворювання частота вимірювання рівня цукру в крові серед опитуваних така: 83,9% не перевіряють, 9,7% – раз на місяць, 6,5% – декілька разів на день. Щодо варіацій методів лікування діабету, то дієтотерапію використовують 33,3% опитуваних, фізичні вправи – 50%, інсулінотерапія – 33,3%, прийом лікарських засобів для зниження рівня цукру – 16,7%, регулярний огляд у спеціаліста – 33,3%. На питання «Чи знають ризик діабету та засоби його попередження» відповіді були такі: 82,7% знають, а 17,3% – ні. Дослідження також доводять, які заходи профілактики цукрового діабету використовують респонденти і яку обізнаність вони мають з цього питання. Конкретні дані вказують на те, що 74,7% людей застосовують заходи зі зниження стресу, 52% – відмовляються від паління, 48% – виключають з дієти вуглеводи та цукри, 44% – контролюють рівень цукру в крові, а лише 10,7% вживають спеціальні препарати для профілактики цукрового діабету. Відповіді на питання «Як часто респонденти проходять медичний огляд або роблять профілактичні аналізи?» результати були такі: 53,3% респондентів проходять медичний огляд один раз на рік, 29,3% роблять це рідше одного разу на рік, а 17,3% взагалі не проходять медичного огляду. 98,7% студентів вважають, що профілактика діабету важлива, а 1,3% – ні. 53,3% респондентів знають, що вживання солодощів зранку може спровокувати діабет, а 46,7 – ні. Опитування також виявило, що багато людей мають «бар'єри» в житті, які ускладнюють профілактику діабету, а саме: 49,3% мають недостатню мотивацію або знання

профілактики діабету, 42,7% – відсутність часу для здорового способу життя. 36% – економічні обмеження для виконання здорового способу життя, 18,7% – відсутність доступу до здорової їжі та можливості приготування їжі вдома, а лише 1,3% респондентів відповіли, що є байдужість до свого стану та лінь. Значущі фактори, які впливають на ризик виникнення діабету включають надмірну вагу або ожиріння – 85,3%, сімейну спадковість – 73,3%, недостатню фізичну активність – 62,7%, неузгоджену дієту – 52%, вік 45 і старші – 30,7%. Щодо обмеження деяких продуктів харчування, щоб запобігти діабету, то 64% обмежують цукор та солодоші, 57,3% – жирну їжу, 22,7% – біле пшеничне борошно та вироби з нього, 16% – крохмальні продукти, а саме картоплю, кукурудзу, рис. Що стосується найбільш популярних джерел інформації, то перше місце посідає Інтернет – 89,3%, друге місце – лікар – 58,7%, третє – журнали та газети – 9,3%, четверте – телебачення – 4%, п'яте – радіо – 1,3%. Також 97,3% вважають, що медіа повинні більше уваги приділяти питаннями профілактики діабету та здоровому способу життя в цілому, а 2,7% вважають, що не повинні цього робити.

Висновок. Загальна картина, отримана з соціального опитування, свідчить про те, що серед студентів є відсоток людей, які мають діабет або схильні до його розвитку через наявність факторів ризику. Проте більшість студентів відчувають відповідальність за своє здоров'я та є обізнаними щодо профілактики діабету. Також є респонденти, які стикаються з різними "бар'єрами" в житті, які ускладнюють їхні можливості для ведення здорового способу життя.

Ключові слова: цукровий діабет, профілактика, ризик, здоровий спосіб життя.